

Zarządzanie i struktura organów ds. HTA

Wprowadzenie

Ocena Technologii Medycznych (ang. Health Technology Assessment, HTA) różni się w różnych krajach (lub regionach, bądź nawet w prowincjach) pod względem relacji do struktur systemu ochrony zdrowia i warunków. Ogólnie mówiąc, organy ds. HTA stanowią w pewnym stopniu odbicie struktur administracyjnych systemu opieki zdrowotnej. Na przykład:

- System opieki zdrowotnej w Hiszpanii jest zarządzany regionalnie i w związku z tym stworzono prowincjonalne organy ds. HTA
- Francja posiada bardziej scentralizowany system opieki zdrowotnej oraz organ ds. HTA.

Organizacja

Brak uzgodnionego formatu dotyczącego oceny technologii medycznych, a kształt organu ds. HTA w danym kraju zależy od istniejącego systemu opieki zdrowotnej oraz stopnia zaangażowania rządu. Skutecznie działające organy ds. HTA są w stanie zapewnić rygor metodologiczny i wykorzystywać multidyscyplinarne dane w celu utworzenia i rozpowszechniania wysokiej jakości badań istotnych z punktu widzenia polityki wśród decydentów działających w ramach systemu opieki zdrowotnej. Wymaga to, aby organ ds. HTA był dostosowany do procesów decyzyjnych w systemie opieki zdrowotnej oraz do potrzeb i zainteresowań decydentów.

Istnieją pewne wspólne ustalenia dotyczące organów ds. HTA. Organy te mogą:

- zostać powołane przez ministerstwo zdrowia (na ogół w tych krajach, w których rządy są znacząco zaangażowane w finansowanie systemu ochrony zdrowia),
- otrzymywać finansowanie publiczne i prywatne,
- stanowić część uzgodnienia, na podstawie którego sektor prywatny musi zapłacić organizacji ds. HTA, aby dokonać oceny nowego leku,
- być niezależne od rządu, ale mogą przeprowadzać ocenę technologii medycznych dla organizacji rządowych lub innych klientów,
- stanowić projekty HTA zainicjowane przez organizacje zrzeszające pracowników służby zdrowia,
- stanowić instytucje ds. HTA, które powstały w oparciu o środowisko akademickie i są finansowane z takich źródeł.

Kluczowym elementem każdego skutecznego organu ds. HTA jest możliwość wspierania decydentów działających w ramach systemu opieki zdrowotnej. W przypadku scentralizowanego systemu opieki zdrowotnej np. w Anglii wystarczy jedna duża instytucja ds. HTA (np. brytyjski National Institute for Health and Care Excellence, NICE), aby wspomóc proces podejmowania decyzji. Natomiast w przypadku systemów zdecentralizowanych, tak jak to ma miejsce we Włoszech lub Hiszpanii, może być potrzebnych więcej takich organizacji.

Decydent

Przykładowe struktury i sposoby finansowania organów ds. HTA

Przykładowe organy ds. HTA	Rok	Założyciel	Decydent
Baskijskie Biuro ds. Oceny Technologii Medycznych, Hiszpania	1992	Publiczny	Regionalny
Hayes, Inc. USA	1989	Prywatny	Różny
Szwedzka Rada ds. Oceny Technologii w Ochronie Zdrowia (SBU), Szwecja	1987	Publiczny	Krajowo-regionalny

Przykładowe organy ds. HTA	Rok	Założyciel	Decydent
Institut für Qualität und Wirtschaftlichkeit im Gesundheitswesen (IQWiG), Niemcy	2004	Publiczny	Federalny
Haute Autorité de Santé (HAS), Francja	2004	Publiczny	Federalny

Uzgadnianie roli organu ds. HTA w ramach systemu opieki zdrowotnej zależy od kontekstu, a charakter efektów działania instytucji będzie w dużym stopniu odzwierciedleniem struktury wartości osób zatrudnionych oraz tych osób, którym jest podległy. Po dokonaniu oceny technologii następuje proces społeczny, w ramach którego podejmuje się decyzje o alokacji zasobów i dostępie do technologii. Proces społeczny zwykle odzwierciedla wartości i interesy udziałowców większościowych.

Zarządzenie relacjami między organem ds. HTA a osobami zajmującymi się tworzeniem technologii

Nie istnieje doskonały sposób zarządzania powiązaniem między osobami, które wytwarzają technologie, a tymi, którzy je oceniają. W wielu przypadkach, a szczególnie w sytuacji organu ds. HTA finansowanego przez rząd w ramach systemu ochrony zdrowia finansowanego ze środków publicznych, osoby zajmujące się tworzeniem technologii i inni kluczowi interesariusze nie są częścią procesu i mogą sądzić, że organ ds. HTA stanowi tylko ogniwo służące opóźnianiu wprowadzania nowych technologii lub obniżaniu cen technologii. Organy ds. HTA muszą zdawać sobie sprawę z tego, że są związane z kluczowymi interesariuszami i zastanowić się nad sposobem solidnego i odpowiedzialnego zaangażowania zainteresowanych stron. Na przykład przejrzystość procesu oceny zapewnia współpracę

zamiast konfrontacji, a zasady rządzące oceną HTA dają dobre wskazówki co do sposobu zaangażowania zainteresowanych stron w proces oceny.

Ograniczanie kosztów

W niektórych przypadkach decydenci zwracają uwagę na ocenę HTA w celu ograniczenia kosztów. Jednakże organy ds. HTA skupione wyłącznie na ograniczaniu kosztów prawdopodobnie stoją w obliczu poważnych trudności na drodze „zbliżania do siebie” interesariuszy. Chociaż koszty technologii zawsze stanowią problem podczas oceny HTA, to uznanie ich za jedyną kłopotliwą kwestię znacznie zubaża obraz technologii medycznej – w szczególności nie uwzględnia wpływu technologii medycznej na poprawę zdrowia i funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej.

Technologie medyczne, które nie wnoszą identyfikowalnych korzyści zdrowotnych łatwo skreślić przy pomocy procesu HTA lub bez niego. Jednak w przypadku większości technologii, zwiększenie korzyści zdrowotnych wiąże się kosztami ponoszonymi przez poszczególne osoby lub system opieki zdrowotnej oraz potencjalnymi konsekwencjami alokacji zasobów osób i społeczeństw. W większości przypadków poprawa stanu zdrowia nie przyczynia się do zmniejszenia wydatków w ramach systemu opieki zdrowotnej. Należy podjąć bardzo trudne decyzje dotyczące sposoby wydatkowania ograniczonego budżetu przeznaczonego na ochronę zdrowia, mając na uwadze długoterminowe konsekwencje dla opieki zdrowotnej społeczeństwa.

Załącznik

- Arkusz informacyjny: Podstawowe zasady i powiązane pytania dotyczące analizy porównawczej organizacji HTA

Size: 101,651 bytes, Format: .docx

Ten arkusz informacyjny zawiera listę głównych zasad HTA oraz powiązanych z nimi pytań opracowaną przez Międzynarodową Grupę Roboczą ds. Rozwoju HTA.

A2-6.02.3-v1.1